

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY
ZA 2021 ROK**

Luty 2022r.

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy nowe zadania w zakresie wspomagania rodzin biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jak i rodzin, w których dzieci przebywają w systemie pieczy zastępczej lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W myśl art. 176 cytowanej ustawy należy do nich m. in. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art. 179 w/w ustawy Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

ZADANIA GMINY

Do zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny:

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 został przyjęty Uchwałą Nr IV/30/19 Rady Gminy Poświętne z dnia 18 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 -2021. Realizację Programu powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Poświętnem.

Realizatorami Programu są także: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poświętnem, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Łapach, Szkoła Podstawowa w Poświętnem, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Łapach, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Poświętnem, Parafie, organizacje pozarządowe.

W Programie uwzględniono diagnozę sytuacji demograficznej i społecznej mieszkańców Gminy Poświętne. Uwzględniono też ilość rodzin pozostających pod opieką Ośrodka, ich strukturę, powody korzystania z pomocy – niski dochód, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem zapewnia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

- 2) *tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;*
- 3) *tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych :*

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Ośrodek zapewnia wsparcie polegające na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego – pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy i po analizie sytuacji występował z wnioskiem o przydzielenie asystenta rodziny,
- wzmacnianiu roli i funkcji rodziny- poprzez współpracę asystenta z rodziną polegającą na poprawie relacji rodzice-dziecko, kształtowaniu postaw rodzicielskich,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny-motywowanie rodziców do zainteresowania się sytuacją szkolną dzieci, pomoc w kształtowaniu odpowiednich postaw rodzicielskich,
- pomocy w integracji rodziny poprzez motywowanie do wspólnego spędzania wolnego czasu oraz wspólnego wypełniania obowiązków domowych,
- poradnictwie świadczonym przez pracowników socjalnych GOPS w ramach pracy socjalnej,
- udzielanie informacji na temat rodzajów świadczeń i kryteriów ich przyznawania,
- udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania problemów życia codziennego oraz wskazywanie właściwych instytucji udzielających wsparcia,
- bezpłatnej pomocy terapeutycznej prowadzonej w Punkcie Konsultacyjnym - w każdy poniedziałek,
- udzielaniu konsultacji, porad i wsparcia rodzinom, w których występuje przemoc domowa świadczonych przez Zespół Interdyscyplinarny,
- prowadzeniu programów edukacyjnych i profilaktycznych realizowanych przez Szkołę Podstawową w Poświętnem, skierowanych do dzieci i młodzieży.

Pomocy udziela również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach w zakresie diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej.

- 4) *współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;*

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań Gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej w wysokości :

10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 roku gmina ponosiła opłatę za pobyt jednego dziecka w rodzinie zastępczej w kwocie 300,81 zł.

5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są sporządzane i przekazywane wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Sprawozdanie jest sporządzane za okres 01.01.2021 - 30.06.2021 i 01.07.2021 - 31.12.2021.

ASYSTENT RODZINY

Asystentem rodziny może być osoba, która posiada odpowiednie kwalifikacje wskazane w art. 12 ustawy i odpowiednie predyspozycje, nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona; wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego; nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Asystent rodziny najczęściej prowadzi pracę z rodziną w środowisku jej zamieszkania. Obok wspierania rodziny w podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, na ogół zajmuje się pomocą w rozwiązywaniu problemów socjalno-bytowych, które najbardziej przytłaczają rodzinę oraz generują brak poczucia bezpieczeństwa i perspektyw na przyszłość. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny były przydzielane na wniosek pracowników socjalnych i wskazane jako najbardziej narażone na odebranie dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenie ich w środowisku zastępczym.

Rodziny te charakteryzuje:

1) niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, zwłaszcza w zakresie właściwego pełnienia ról rodzicielskich, stosowania odpowiednich metod wychowawczych, rozpoznawania potrzeb rozwojowych dziecka oraz organizacji czasu wolnego rodziny i dzieci,

2) brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym w szczególności

nieumiejętność gospodarowania środkami pieniężnymi, określania właściwej hierarchii potrzeb rodziny i utrzymywania czystości w mieszkaniu ,

3) nieporadność w załatwianiu spraw urzędowych,

4) wielodzietność ,

5) niski poziom kwalifikacji zawodowych i bezrobocie.

Po przeprowadzeniu wywiadu pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka pomocy społecznej z wnioskiem o jego przydzielenie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Poświętnem zatrudnia na umowę o pracę jednego asystenta rodziny. W 2021 roku asystent rodziny przebywał na urlopie rodzicielskim.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania.

Na terenie Gminy Poświętne praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- poradnictwa socjalnego, rodzinnego świadczonego przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny-każdego dnia pracy-w zakresie udzielania informacji na temat świadczeń i kryteriów uprawniających do ich uzyskania, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych, ekonomicznych;

- bezpłatnej pomocy terapeutycznej prowadzonej przez lekarza psychiatrę w Punkcie Konsultacyjnym na terenie gminy Poświętne - w każdy poniedziałek;

- udzielania konsultacji, porad i wsparcia rodzinom, w których występuje przemoc domowa świadczonych przez Zespół Interdyscyplinarny;

- motywowania osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- wspierania dziecka i rodziny zagrożonych kryzysem poprzez działalność edukacyjno-wychowawczą, sportową, rekreacyjną i kulturalną, wdrażanie programów wychowawczych, profilaktycznych, pedagogizację rodziców:

Szkoła Podstawowa w Poświętnem realizowała projekt profilaktyczno-edukacyjny „ZDROWO ŻYJĘ, WIĘC NIE PIJĘ”

Celem programu było zapobieganie spożywaniu alkoholu oraz zażywania innych używek przez uczniów naszej szkoły. Dostarczenie podstawowych wiadomości o skutkach picia alkoholu, mechanizmach uzależniania się od używek i funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym.

Wskazano uczniom korzyści płynące ze zdrowego stylu życia i umożliwiono uczestnictwo w różnych działaniach sprzyjających ich rozwojowi i wartościowemu spędzaniu czasu wolnego.

W związku z tym odbyły się :

- zajęcia z wychowawcą w klasach 4-8 poświęcone problemom związanym z alkoholizmem i korzystaniem z innych używek,
- uwzględniono tematykę podczas lekcji biologii, przyrody i zajęć zintegrowanych,
- projekt „Być jak Ignacy” (uwzględniono zagadnienia profilaktyczne dotyczące zdrowia),
- konkursy : recytatorski :”VIII gminny konkurs O złotą różdżkę dobrej wróżki” - klasy 0 -III, XIII Gminny Konkurs Recytatorski kl. IV – VIII.
- konkurs bożonarodzeniowy na stroik świąteczny,
- konkurs ortograficzny „O złote pióro Pani Dyrektor”

Projekty, konkursy, akcje i inne działania z zakresu profilaktyki:

- spotkania online – czytanie przez panie z Biblioteki Publicznej w Poświętnem – cykl spotkań „Mała książka wielki człowiek”
- Program „Zdrowo jem, więcej wiem!”
- spotkanie z policjantką na temat bezpieczeństwa na drodze – grupy przedszkolne
- projekt ogólnopolski z Uniwersytetu *Dzieci w klasie*
- międzynarodowy projekt edukacyjny „Czytam z klasą – Lekturki spod chmurki”
- „Bezpieczni w domu i w szkole”
- program edukacyjny – „Wychowanie przez czytanie” – kl. V i VI
- warsztaty czytelniczo – edukacyjne w Gminnej Bibliotece Publicznej w Poświętnem – kl. IV
- Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom 2021
- Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich
- Jezycjada 2021
- Projekt „Z książką w teatr”
- Dzień Misia
- ogólnopolski konkurs plastyczny dla dzieci organizowany przez KRUS „Bezpiecznie na wsi mamy – upadkom zapobiegamy”
- autorski projekt „Bezpieczni w szkole i w domu”

Gminna Biblioteka Publiczna w Poświętnem realizowała projekt profilaktyczno – edukacyjny pn. „ WOLNI OD NAŁOGÓW – KREATYWNI W ŻYCIU”.

W ramach projektu zrealizowano:

- cykl warsztatów teatralnych na temat trudnych relacji rodzinnych oraz rówieśniczych
- warsztaty plastyczne z okazji Dnia Mamy:
- zajęcia wakacyjne dla dzieci z wykorzystaniem gier planszowych
- wyjazd do Białostockiego Teatru Lalek na warsztaty teatralne z małych form scenicznych, zwiedzanie Piwnicy Lalek
- Noc Bibliotek

Pozostałe planowane zajęcia w ramach projektu zostały przeniesione do sieci i realizowane online, np. Tydzień Bibliotek.

Gminna Biblioteka Publiczna w Poświętnem realizuje również:

- zajęcia skierowane do dzieci „Kreatywne soboty”
- różnorodne akcje skierowane do mieszkańców – dzieci, młodzieży i rodzin – np. #rozkochajmydzieciwksiążkach, Narodowe Czytanie, Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, "O osobach z niepełnosprawnościami!", Nasza Mała Biblioteka, czytanie online dzieciom, Literackie polecajki, warsztaty i zajęcia plastyczne z dziećmi i młodzieżą online (we współpracy ze szkołą), warsztaty Kamishibai, rozmowy z ciekawymi ludźmi pod hasłem „Warto marzyć – 5 pytań do.....”, BIBLIOLABUŚ – filmiki edukacyjne.
- Grupa Teatralna ZAMASKĄ skupiająca dzieci i młodzież w wieku 8 – 15 lat, realizowała warsztaty teatralne związane ze świętami okolicznościowymi oraz prezentowała efekty swojej pracy w sieci internet.

Dom Kultury realizował projekt profilaktyczno-edukacyjny „STOP UZALEŻNIENIOM -WYGRAJMY WOLNOŚĆ”

Zorganizowano

- Wielkanocne warsztaty plastyczne /online /
- warsztaty wakacyjne – integracja poprzez naukę
- konkurs „Gwiazdkowych pomysłów czar”

Pomocy udziela również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łapach w zakresie diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej .

W 2021 roku wydano 17 rodzinom wielodzietnym 43 Karty Dużej Rodziny uprawniające do zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn.zm.) zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem.

Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem oraz zapewnienie środków na podnoszenie jego kwalifikacji.

Konieczna będzie także dalsza współpraca Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi.

Potrzeby finansowe w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ujęte są w budżecie gminy na 2022 rok.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Poświętnem
z up. *Alicja Kamińska*
Alicja Kamińska

